

Opća uredba o zaštiti podataka (GDPR)

SAŽETAK DOKUMENTA:

[Uredba \(EU\) 2016/679 o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka](#)

ČEMU SLUŽI OVA UREDBA?

- Opća uredba o zaštiti podataka (GDPR) štiti pojedince kada njihove podatke obrađuje privatni sektor i veći dio javnog sektora. Za razliku od toga, obrada podataka koju vrše relevantna tijela u svrhe izvršavanja zakonodavstva podliježe [direktivi o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva](#) (vidjeti [sažetak](#)).
- Uredbom se pojedincima omogućava bolja kontrola nad njihovim osobnim podacima. Uredbom se jednako tako moderniziraju i objedinjuju pravila zahvaljujući kojima poduzeća mogu smanjiti formalnosti i birokracije te iskoristiti prednosti snažnijeg povjerenja potrošača.
- Njome se uspostavlja sustav potpuno neovisnih nadzornih tijela zaduženih za praćenje i provođenje poštovanja pravila o zaštiti podataka.
- Dio je [reformne Europske unije u području zaštite podataka](#) koja obuhvaća još i direktivu o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva i Uredbu (EU) [2018/1725](#) o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama EU-a (vidjeti [sažetak](#)).

KLJUČNE TOČKE

Prava pojedinaca

GDPR-om se ojačavaju postojeća prava, omogućuju nova prava i pojedincima omogućava bolja kontrola nad osobnim podacima. Uključuje sljedeće:

- **lakši pristup vlastitim podacima.** To uključuje pružanje više informacija o tome kako se ti podaci obrađuju i jamčenje da su te informacije dostupne na jasan i razumljiv način;
- **novo pravo na prenosivost podataka.** Time se olakšava prijenos osobnih podataka između davatelja usluga;
- **jasnije pravo na brisanje ([pravo na zaborav](#)).** Kada pojedinac više ne želi da se njegovi/njezini podaci obrađuju i ne postoji zakonski razlog za zadržavanje podataka, podaci se brišu;
- **pravo pojedinca da zna kad dođe do povrede njegovih osobnih podataka.** Društva i organizacije moraju obavijestiti relevantno nadzorno tijelo za [zaštitu podataka](#) te zahvaćene pojedince kada dođe do ozbiljnih povreda podataka.

Pravila za poduzeća

GDPR-om se sva društva koja posluju na [unutarnjem tržištu](#) EU-a stavljaju u ravnopravan položaj, stvara se tehnološki neutralan pristup i potiče se inovativnost kroz niz koraka, uključujući sljedeće:

- **jedinstven skup pravila na razini EU-a.** Jedinstveno pravo o zaštiti podataka na razini EU-a povećava pravnu sigurnost i smanjuje administrativno opterećenje;
- **službenika za zaštitu podataka.** Osobu odgovornu za zaštitu podataka dužna su imenovati tijela javne vlasti i poduzeća koja opsežno obrađuju podatke ili čija je osnovna djelatnost obrada posebnih kategorija podataka kao što su podaci o zdravlju;
- **objedinjenost.** Poduzeća trebaju komunicirati samo s jednim nadzornim tijelom (u [državi članici](#) EU-a u kojoj imaju glavni poslovni nastan); relevantna nadzorna tijela surađuju u okviru [Europskog odbora za zaštitu podataka](#) kad je riječ o prekograničnim slučajevima;
- **pravila EU-a za društva koja nisu u državama članicama EU-a.** Društva koja imaju poslovni nastan izvan EU-a moraju primjenjivati ista pravila pri nuđenju usluga ili dobara ili pri nadzoru ponašanja pojedinaca na području EU-a;
- **pravila koja pogoduju inovacijama.** Jamstvo da su u proizvode i usluge ugrađene zaštitne mjere od najranije faze razvoja (tehnička i integrirana zaštita podataka);
- **tehlike koje štite privatnost.** Na primjer, potiču se **pseudonimizacija** (kada se polja za identifikaciju u evidenciji osobnih podataka zamijene jednim ili više umjetnih identifikatora) i **enkripcija** (kada se podaci šifriraju na način da ih mogu pročitati samo ovlaštene osobe) kako bi se ograničila nametljivost obrade;
- **uklanjanje obavijesti.** GDPR-om je odbačena većina obaveza u vezi s obavještavanjem te s time povezani troškovi. Jedan od njegovih ciljeva jest ukloniti prepreke koje utječu na slobodan protok osobnih podataka u EU-u. To poduzećima olakšava proširenje njihova poslovanja na jedinstvenom digitalnom tržištu;
- **procjene učinka zaštite podataka.** Organizacije će morati provoditi procjene učinka u slučajevima kada obrada podataka može dovesti do visokog rizika za prava i slobode pojedinaca;
- **vođenje evidencije.** [Mala i srednja poduzeća](#) ne trebaju voditi evidenciju o aktivnostima obrade, osim ako je obrada redovna ili je vjerojatno da će dovesti do rizika za prava i slobode osobe čiji se podaci obrađuju ili ako uključuje osjetljive kategorije podataka;
- **Moderan skup alata za međunarodne prijenose podataka.** GDPR nudi različite instrumente za prijenos podataka izvan EU-a, uključujući odluke o primjerenosti koje donosi [Europska komisija](#) kada zemlja izvan EU-a nudi odgovarajuću razinu zaštite, prethodno odobrene (standardne) ugovorne klauzule, obvezujuća korporativna pravila, kodekse ponašanja i certificiranje.

Preispitivanje

Europska komisija podnijela je [izvješće](#) o ocjeni i preispitivanju Uredbe u lipnju 2020. Sljedeću evaluaciju potrebno je dostaviti 2024.

OTKAD SE OVA UREDBA PRIMJENJUJE?

GDPR se primjenjuje od 25. svibnja 2018.

POZADINA

Za više informacije vidjeti:

- [Reforma pravila EU-a o zaštiti podataka](#) (Europska komisija);
- [Pravila EU-a o zaštiti podataka](#) (Europska komisija);
- [Izješće Komisije: pravila EU-a za zaštitu osobnih podataka osnažuju građane te su primjerena za digitalno doba](#) – priopćenje za tisak (Europska komisija);
- [Reforma zaštite podataka](#) – priopćenje za tisak (Europska komisija);
- [Zaštita osobnih podataka](#) (Europska komisija).

Nakon epidemije bolesti COVID-19 i uvođenja mjera za suočavanje s krizom Europska komisija donijela je:

- [Preporuku Komisije \(EU\) 2020/518 od 8. travnja 2020. o zajedničkom Unijinu paketu mjera za primjenu tehnologije i podataka radi suzbijanja i prevladavanja krize prouzročene bolešću COVID-19, posebno u vezi s mobilnim aplikacijama i upotrebom anonimiziranih podataka o mobilnosti.](#)

GLAVNI DOKUMENT

Uredba (EU) [2016/679](#) Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.–88.).

Sukcesivne izmjene i dopune Uredbe (EU) 2016/679 uključene su u izvorni tekst. Ovaj [pročišćeni tekst](#) namijenjen je isključivo dokumentiranju.

VEZANI DOKUMENTI

Direktiva (EU) [2016/680](#) Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhe sprečavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Okvirne odluke Vijeća 2008/977/PUP (SL L 119, 4.5.2016., str. 89.–131.).

Vidjeti [pročišćeni tekst](#).

Uredba (EU) [2018/1725](#) Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ (SL L 295, 21.11.2018., str. 39.–98.).

Direktiva [2002/58/EZ](#) Europskog parlamenta i Vijeća od 12. srpnja 2002. o obradi osobnih podataka i zaštiti privatnosti u području elektroničkih komunikacija (Direktiva o privatnosti i elektroničkim komunikacijama) (SL L 201, 31.7.2002., str. 37.–47.).